

Q&A Webinar – 05.03.2021

Inhoudsopgave

1. Hoe wordt de doorlaatbaarheid van de fundering gecontroleerd?	2
2. Hoe vermijd je dat de architect een waterdoorlatende verharding vermeld, maar daaronder een gewone fundering geplaatst wordt?	2
3. Zijn er normen over het voegaandeel (voor grasbetontegels bijvoorbeeld)?	2
4. Is er een minimumhelling voor afstroming naar groenzone? De meeste verhardingen zijn horizontaal en dan is er geen afstroming (ook al staat dat op de plannen).	2
5. Het probleem bij hemelwaterputten is meestal niet dat ze leegstaan, maar wel dat ze permanent gevuld zijn door te weinig hemelwaterverbruik. Hierdoor lopen ze altijd over en hebben ze toch geen nut?.....	3
6. Waterdoorlatende klinkers slibben na verloop van tijd dicht. Zulke oppervlakten rekenen we dan voor 50% waterdoorlatend, maar het systeem wordt wel voorzien van een goot en aangesloten op een infiltratievoorziening voor de overige 50%. We maken dus een combinatie van de 2 mogelijkheden, is dat OK?	3
7. Wij hebben momenteel een aanvraag lopen voor padel terreinen. Aanvrager geeft aan dat alle verharding op eigen terrein infiltreert. Mag dit ook aan Waterbeleid voorgelegd worden voor advies?	3
8. Moeten bij elk dossier met een infiltratievoorziening de gegevens omtrent de grondwaterstand en de infiltratiecapaciteit van de bodem gevoegd worden?	4
9. Gedempte grachten moeten steeds gecompenseerd worden. Worden ingebuisde grachten ook als gedempt gezien?	4
10. Welke motivering kunnen we als lokaal bestuur gebruiken om het openmaken van gedempte grachten op te leggen?.....	4
11. Moeten voor de aanleg van 1 kunstgrasveld van 5.000m ² zowel infiltratieproeven als grondwaterstanden bijgevoegd worden?.....	4
12. Hoe zwaar wegen de watersysteemkaarten door bij de advisering?.....	4
13. Is er in de adviezen ook voldoende aandacht voor doelstellingen en beginselen van DIWB? In de watertoets moet de vergunningverlenende overheid immers ook ruimer toetsen dan enkel waterkwantiteit: waterkwaliteit, structuurkwaliteit, acties SGBP, ... Input van de expertise van de waterloopbeheerder is dan ook zeer welkom!.....	5
14. Kunnen we een eenduidige aanstiplijst ontvangen van toe te voegen documenten bij omgevingsvergunningen?	5
15. Regelmatig worden cruciale afvoergrachten op private grond door eigenaars versperd omdat ze het water van de baangracht niet willen laten passeren over hun grond. Welk wettelijk kader hebben wij om hier tegen op te treden?.....	5
16. Resultaten van de pluviale zijn trouwens bijzonder accuraat! Bij toetsing van deze kaart na effectieve zomerbuien de afgelopen jaren bleek de realiteit verbazingwekkend goed overeen te komen met de gemodelleerde "vlekken". Een belangrijke en betrouwbare aanwinst!	5

17. Werd er in de modellen voor de pluviale overstromingsgebieden rekening gehouden met lokale rioleringsdatabanken met bv gemengde rioleringen inzake wateroverlast op kleine schaal? Lokale knelpunten in een rioleringsstelsel hebben op zulk een detailniveau (cm schaal) toch een zeer grote invloed? Worden deze dan correct geïnterpreteerd in de adviezen?..... 5
18. Kunnen in de kaartencatalogus ook de adressen van het CRAB toegevoegd worden? Deze vind ik nergens terug. Kunnen er sliders toegevoegd worden om kaartlagen doorzichtig te maken?..... 6
19. Moeten we de verharde oppervlakte begroten op basis van de wegenis en de volledige oppervlakte van de woningen of aan 80 m²/woning? In ICM wordt met volledige oppervlakte gerekend. Passen we dit ook toe in Sirio of gebruiken we hier 80 m²/woning? 6
20. Waarom gebruiken jullie 330 m³/ha i.p.v. 250 m²/ha (wetenschappelijke achtergrond)? Wij hanteren 375 m²/ha i.p.v. 250 m²/ha (50 % extra) wegens wateroverlast (pluviale, ...)... 7
21. Zijn de andere provincies ook bezig met het opstellen van deze mogelijke nieuwe watertoetskaart? 7

1. Hoe wordt de doorlaatbaarheid van de fundering gecontroleerd?

Bij de aanvraag door het toevoegen van een duidelijke snede met materialen en met detaillering.

Waterdoorlatende verharding dient te worden aangelegd onder een helling van minder dan 0,5% op een waterdoorlatende (onder-)funderingslaag. Alle lagen dienen een minimale doorlatendheid van $5.4 \cdot 10^{-5} \text{ m/s}$ te hebben. Bovendien mogen er geen afvoerkolken of -goten worden voorzien. Steenslagfundering moet conform Standaardbestek 250 voor waterdoorlatende verhardingen aangelegd worden.

Bij de uitvoering worden handhaving en controle makkelijker gemaakt als de vergunningverlener een doorlaatbaarheidstest oplegt bij grote verhardingen die waterdoorlatend worden aangelegd.

2. Hoe vermijd je dat de architect een waterdoorlatende verharding vermeld, maar daaronder een gewone fundering geplaatst wordt?

Duidelijke snedes bij de aanvraag kunnen helpen (zie ook vraag 1). Bovendien mogen er geen afvoerkolken voorzien worden, wat gemakkelijk gecontroleerd kan worden.

3. Zijn er normen over het voegaandeel (voor grasbetontegels bijvoorbeeld)?

In het standaardbestek 250 (v. 4.1) hoofdstuk 6 wordt per type verharding de aanbevolen voegbreedte vermeld (bv. voor grasbetontegels [zie hoofdstuk 6 punt 3.9.3.8](#)).

4. Is er een minimumhelling voor afstroming naar groenzone? De meeste verhardingen zijn horizontaal en dan is er geen afstroming (ook al staat dat op de plannen).

Er is geen minimumhelling. Het moet wel duidelijk zijn dat het water effectief afstroomt naar de groenzone en niet naar ergens anders. Horizontale oppervlakken zonder afstroming lijken ons

eerder een probleem voor de bouwheer. De groenzone moet zonder helling liggen om afstroming aldaar te vermijden.

5. Het probleem bij hemelwaterputten is meestal niet dat ze leegstaan, maar wel dat ze permanent gevuld zijn door te weinig hemelwaterverbruik. Hierdoor lopen ze altijd over en hebben ze toch geen nut?

Daarom is het belangrijk dat er voldoende en structureel hemelwaterhergebruik voorzien wordt. Daar waar hergebruik niet voldoende is, is het belangrijk om in te zetten op infiltratie. Zo kan het grondwater aangevuld worden en wordt het afwaartse watersysteem weinig belast.

6. Waterdoorlatende klinkers slibben na verloop van tijd dicht. Zulke oppervlakten rekenen we dan voor 50% waterdoorlatend, maar het systeem wordt wel voorzien van een goot en aangesloten op een infiltratievoorziening voor de overige 50%. We maken dus een combinatie van de 2 mogelijkheden, is dat OK?

Dit moeten we steeds specifiek per project bekijken. De helling van de verharding, de omgevingsfactoren, het type verharding en het waterdoorlatende materiaal dat gebruikt wordt spelen allemaal mee.

Een correcte plaatsing van de waterdoorlatende verharding moet het streefdoel zijn. Bij een dergelijke oplossing zal het buffervolume van de infiltratievoorziening te klein gedimensioneerd zijn. Als er een terechte vrees is dat waterdoorlatende verharding zal dichtslibben, adviseren wij eerder om ze, zonder goten of kolken, onder lichte helling te doen afwateren naar een groenzone óf om ze met behulp van goten of kolken af te laten wateren naar een infiltratievoorziening die gebaseerd is op de volledige oppervlakte. De doorlatendheid van de verharding kan dan als bonus gezien worden.

7. Wij hebben momenteel een aanvraag lopen voor padelterreinen. Aanvrager geeft aan dat alle verharding op eigen terrein infiltreert. Mag dit ook aan Waterbeleid voorgelegd worden voor advies?

Padelterreinen kunnen waterdoorlatend worden aangelegd. Waterdoorlatende materialen dienen cumulatief te voldoen aan de volgende voorwaarden:

- de waterdoorlatende of waterpasserende materialen worden geplaatst op een waterdoorlatende funderingslaag: alle onderdelen moeten een minimale doorlatendheid hebben van $5,4 \times 10^{-5}$ m/s;
- er worden geen afvoerkolken voorzien;
- de verharding wordt niet in helling aangelegd (minder dan 0,5 %; tenzij de waterdoorlatende verharding kan afwateren naar een gras- of groenstrook met een oppervlakte die minstens 15 % van de verharde oppervlakte bedraagt).

Indien aan bovenstaande voorwaarden voldaan wordt, zal vanuit oogpunt water een gunstig advies verleend worden.

Wanneer de terreinen niet waterdoorlatend worden aangelegd, moet er worden voldaan aan de GSV.

Je mag ons uiteraard contacteren bij vragen over een specifiek project.

8. Moeten bij elk dossier met een infiltratievoorziening de gegevens omtrent de grondwaterstand en de infiltratiecapaciteit van de bodem gevoegd worden?

Deze informatie is nuttig voor elk project, maar vragen we niet dwingend bij kleinere projecten. Daar is het voor ons voldoende om uit te gaan van de bodemkaart (zie beleidskader). We vragen wel steeds grondwaterpeilmetingen en infiltratieproeven bij projecten waarvan de verhardingen en bebouwing meer dan 1.000 m² innemen.

9. Gedempte grachten moeten steeds gecompenseerd worden. Worden ingebuisde grachten ook als gedempt gezien?

Een inbuizing voor een noodzakelijke perceelstoegang hoeft niet gecompenseerd te worden. Lange inbuizingen worden nog zelden gemachtigd en enkel onder strikte voorwaarden. De trend is eerder om waterlopen terug open te leggen in plaats van ze te overwelden.

10. Welke motivering kunnen we als lokaal bestuur gebruiken om het openmaken van gedempte grachten op te leggen?

Voor het openleggen van ingebuisde of gedempte grachten kunnen volgende argumenten worden aangehaald:

- De doelstellingen van het Decreet Integraal WaterBeleid (art. 1.2.2)
- Aanvullen van het grondwater door infiltratie
- Verhogen van de ecologische waarde
- Het onderhoudsgemak (tov inbuizing)
- Verhogen van het zelfreinigend vermogen
- Zichtbaarheid van water
- Educatieve waarde
- Buffer tussen rijweg en fietspad
- Beter controleerbaar

11. Moeten voor de aanleg van 1 kunstgrasveld van 5.000m² zowel infiltratieproeven als grondwaterstanden bijgevoegd worden?

Ja, want er zal een infiltratie-/buffersysteem voorzien moeten worden. Om dit juist te kunnen dimensioneren moeten de grondwaterstand en infiltratiecapaciteit van de bodem gekend zijn.

Zie beleidskader, onder punt 1.2 Groendak.

12. Hoe zwaar wegen de watersysteemkaarten door bij de advisering?

Watersysteemkaarten zijn één van de beschikbare tools om te raadplegen bij advisering. Een advies van DIW zal niet enkel op de watersysteemkaarten gebaseerd zijn.

13. Is er in de adviezen ook voldoende aandacht voor doelstellingen en beginselen van DIWB? In de watertoets moet de vergunningverlenende overheid immers ook ruimer toetsen dan enkel waterkwantiteit: waterkwaliteit, structuurkwaliteit, acties SGBP, ... Input van de expertise van de waterloopbeheerder is dan ook zeer welkom!

Onze adviezen worden gegeven in het kader van de watertoets, dus alle aspecten van het decreet Integraal Waterbeleid worden hierin meegenomen indien van toepassing.

14. Kunnen we een eenduidige aanstiplijst ontvangen van toe te voegen documenten bij omgevingsvergunningen?

Momenteel zo'n lijst er nog niet. In de [normenboeken voor dossiersamenstelling](#) van het omgevingsloket zitten lijsten met verplichte documenten in het kader van een omgevingsvergunningaanvraag. Bovendien vermeldt de Gewestelijke stedenbouwkundige verordening hemelwater welke gegevens er zeker in het dossier vermeld moeten staan.

Een checklist met documenten die voor ons ook nog belangrijk zijn zullen we in een volgende versie van het beleidskader toevoegen.

15. Regelmatig worden cruciale afvoergrachten op private grond door eigenaars versperd omdat ze het water van de baangracht niet willen laten passeren over hun grond. Welk wettelijk kader hebben wij om hier tegen op te treden?

Dit is burgerrechtelijke materie. Burgerlijk wetboek art 640 tem 645 regelen de waterafloop. Indien het effectief om een cruciale afvoergracht gaat, kan er beter een publieke gracht van gemaakt worden. Op die manier worden het recht van doorgang en deponie verzekerd en kan er sneller opgetreden worden bij versperringen.

16. Resultaten van de pluviale zijn trouwens bijzonder accuraat! Bij toetsing van deze kaart na effectieve zomerbuien de afgelopen jaren bleek de realiteit verbazingwekkend goed overeen te komen met de gemodelleerde "vlekken". Een belangrijke en betrouwbare aanwinst!

De vlekken zijn dan ook nagekeken door veel betrokken openbare besturen en de VMM blijft controles uitvoeren naar aanleiding van nieuwe overstromingen.

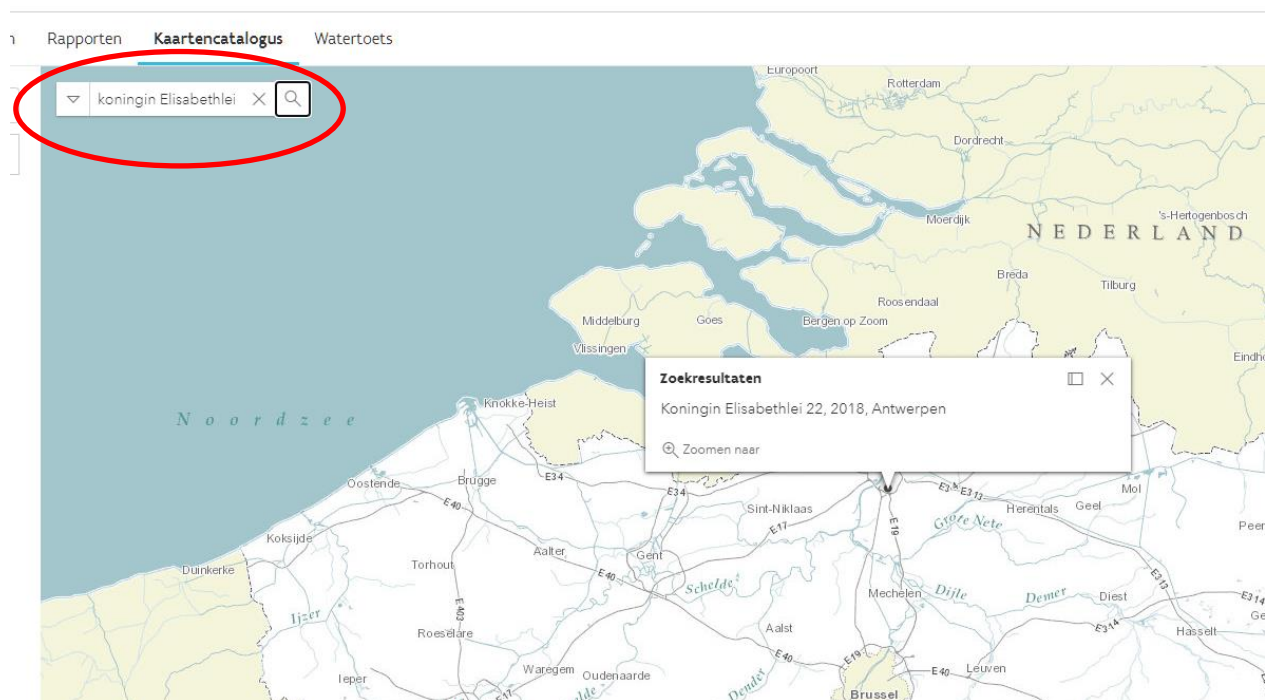
17. Werd er in de modellen voor de pluviale overstromingsgebieden rekening gehouden met lokale rioleringsdatabanken met bv gemengde rioleringen inzake wateroverlast op kleine schaal? Lokale knelpunten in een rioleringsstelsel hebben op zulk een detailniveau (cm schaal) toch een zeer grote invloed? Worden deze dan correct geïnterpreteerd in de adviezen?

(Antwoord via chat van deelnemer: de gemeenten werden gevraagd om de (pluviale) overstromingskaarten na te kijken op basis van hun lokale terreinkennis (bv. doorsteken waardoor water wel kan afstromen). Ter info: er wordt van uitgegaan dat de riolering verzadigd is bij grote buien. Laagtes zullen hierdoor onder water komen te staan.)

Omdat de rioleringsmodellen niet gebiedsdekkend beschikbaar waren, zijn die niet integraal gekoppeld aan het pluviale overstromingsmodel. Er is wel een effect van rioleringen meegenomen, maar dat is eerder abstract: overal bepaalde aftrek van afstromend volume dat door riolering wordt opgevangen. Het wordt erkend dat de rioleringtoestand mogelijk lokaal een grote invloed kan hebben op T10 waarden en op kleinere vlekken. Dat was mee één van de redenen waarom de ondergrens van 2.000m² gebruikt werd om vlekken te tonen en er binnen Vlaanderen eigenlijk geen beleid gebaseerd wordt op T10 pluviale vlekken.

18. Kunnen in de kaartencatalogus ook de adressen van het CRAB toegevoegd worden? Deze vind ik nergens terug. Kunnen er sliders toegevoegd worden om kaartlagen doorzichtig te maken?

Deze vraag geven we door aan de Vlaamse Overheid die deze website uitbaat. Opzoeken op adres is wel mogelijk via de zoekfunctie linksboven:

19. Moeten we de verharde oppervlakte begroten op basis van de wegnis en de volledige oppervlakte van de woningen of aan 80 m²/woning? In ICM wordt met volledige oppervlakte gerekend. Passen we dit ook toe in Sirio of gebruiken we hier 80 m²/woning?

Dat zal projectafhankelijk zijn. Voor rioleringsprojecten is het theoretisch 80 m² per woning. Maar je neemt best contact op met ons, want er zijn heel wat uitzonderingen.

20. Waarom gebruiken jullie 330 m³/ha i.p.v. 250 m²/ha (wetenschappelijke achtergrond)? Wij hanteren 375 m²/ha i.p.v. 250 m²/ha (50 % extra) wegens wateroverlast (pluviale, ...).

De gehanteerde getallen komen uit een KUL-studie. Intern leeft het idee dat die getallen opnieuw geëvalueerd moeten worden, zeker in het licht van de klimaatverandering. Maar dat zal bij voorkeur gebeuren in samenspraak met de overige waterloopbeheerders.

21. Zijn de andere provincies ook bezig met het opstellen van deze mogelijke nieuwe watertoetskaart?

(Antwoord via chat van andere deelnemer: de kaart is gemaakt op Vlaams niveau. Vereist ook een aanpassing van het watertoetsbesluit.)

De watertoetskaart wordt inderdaad gemaakt door Vlaanderen en goedgekeurd door de Vlaamse Regering.